

СХВАЛЕНО:
рішенням педагогічної ради
Протокол № 01 від 31.08. 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ № 88 від 31.08. 2023 р.
Директор *Григорів* Г.З. Дожнюк

**Освітня програма
Охлопівської гімназії Горохівської міської
ради Луцького району Волинської області
Початкова освіта
(1-4 класи)**

Освітня програма
Охлопівської гімназії Горохівської міської ради Луцького району
Волинської області
Початкова освіта
1-4 класи

1. Пояснювальна записка

Освітня програма Охлопівської гімназії I ступеня (1-4 класи) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи, затвердженої Кабінетом Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87(зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №838), відповідно до оновлених освітніх програм , затверджених наказом МОН від 12.08.2022 року № 743

Освітня програма початкової освіти розкриває підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта передбачає поділ на 2 цикли: 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку і потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до п. 4 ст. 12 Закону України «Про освіту»). Мінімальний вік , з якого дитина може відвідувати школу – 5 років 8 місяців(станом на 1 вересня.). Початкову освіту в першому класі здобуватимуть 7 учнів. Початкову освіту в 2-4 класах здобуватимуть всі діти згідно віку (відповідно до Закону України «Про освіту»). (основного) циклу початкової школи (3-4 класи) допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2-х класах. Зберігаючи наступність, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до

держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

В 2023-2024 навчальному році в 1 класі навчатиметься 7 здобувачів освіти (з них: з с.Квасів - 4 учнів, з с. Охлопів – 2 учнів, с.Крижова – 1 учень). У 2 класі навчатиметься 8 учнів. (з них: з с.Квасів - 6 учнів, з с. Охлопів – 2 учнів) У 3 класі навчатиметься 5 учнів. (з них: з с.Квасів - 2 учнів, з с. Охлопів – 3 учнів). У 4 класі навчатиметься 5 учнів. (з них: з с.Квасів - 2 учнів, з с. Охлопів – 3 учнів):

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

	1 клас		2 клас		3 клас		4 клас	
	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік	На тижд	На рік
Мовно-літературна галузь	9	315	10	350	10	350	10	350
Математична освітня галузь	4	140	4	140	5	175	5	175
Технологічна Інформативна					1	35	1	35
Природнича Технологічна Соціальна і здоров'я збережувальна Громадянська та історична (Я досліджую світ)	4	140	5	175	4	140	4	140
Мистецька	2	70	2	70	2	70	2	70
Фізкультурна	3	105	3	105	3	105	3	105
Всього інваріант.	22	770	24	840	25	875	25	875
Всього	22	770	24	840	25	875	25	875
Всього 1-4	96 годин на тиждень, 3360 год на рік							

На основі освітньої програми Охлопівської гімназії складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети (Додаток 1)

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної складової навчального плану.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

У розрізі одного класу: на мовно-літературну освітню галузь (**українська мова і література, англійська мова**) виділено у 1 класі- 315 год, в 2 класі- 350 год., а в 3-4 класі - 350 год. з яких на вивчення іноземної мови у 1 класі- 70 год., у 2 класі- 105 год., в 3 класі- 105 год., в 4 класі – 105 год. Крім цього на вивчення української мови передбачено часовий розподіл програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Освітня галузь «Математична» реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» (3 години на тиждень в 1-2 класах і 4 години в 3-4 класі) та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ», де на математику відводиться 1 година на тиждень, загалом на галузь в межах одного класу виділено 140 годин/навчальний рік в 1-2 класах, і 175 год. в 3-4 класі. Освітні галузі «Природничка» і «Технологічна», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Мовно- літературна», «Математична» у 1-4 класах та «Інформатична» у 2-класі представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ», на яку виділено 7 год. у 1 класі, 8 год.- у 2 класі та 7 год. у 3 та 4 класі. Час на його вивчення у 1-2 класах розподілено наступним чином: природничка, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4; інформатична – 1 (у 2-4 класі), мовно-літературна - 2 год., математична-1 год. загалом на вивчення курсу для 1 класу виділено 175 годин/навчальний рік, для 2 класу- 210 год. для 3 та 4 класу – 175 год/навчальний рік.

Освітня галузь «Інформатична» у 2-4 класі реалізується через вивчення предмета «Інформатика» (1 год. на тиждень) загалом на галузь в межах одного класу виділено 35 годин/навчальний рік.

На освітню галузь «Мистецтво» виділено по 2 год. в 1-4 класах.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується у 1-4 класах через навчальний предмет «Фізична культура», на яку виділено 3 год.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87(у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року № 688) «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у

навчальному плані (додаток 1).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, у 2-4 класах-40 хвилин.

Оцінювання учнів 1-2 класів здійснюється вербально (відповідно до наказу Наказ МОН від 13.07.2021 № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”). Оцінювання навчальних досягнень учнів у 3–4-го класу здійснюється вербально за вибором закладу загальної середньої освіти на підставі рішення педагогічної ради (Протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

4.Опис очікуваних результатів навчання за освітньою програмою.

Перелік освітніх галузей за змістовими лініями

Освітню програму 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (рідномовна і іншомовна),

- математична,
- природнича,
- технологічна,
- інформативна,
- соціальна і здоров’язбережувальна,
- громадянська та історична, мистецька, фізкультурна.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, вчителі 1-4 класів будуть реалізувати завдання у рамках кожної галузі. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах І циклу реалізовуватимуться паралельно та розкриватимуться через «Пропонований зміст», який окреслює навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов’язкові результати навчання.

Зміст освітньої програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками

- міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
 - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
 - інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
 - екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
 - інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
 - навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
 - громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в

конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних 6 цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

5. Перелік навчальних програм для 1-4-х класів (НУШ)

	Назва навчальної програми
1	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Шиян Р.Б.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272) оновлена освітня програма , затверджена наказом МОН від 12.08.2022 року № 743
2	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Шиян Р.Б.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273) оновлена освітня програма , затверджена наказом МОН від 12.08.2022 року

6.Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та /або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів є ранкові зустрічі, які згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного

навчального дня впродовж 15–20 хвилин. Час на проведення ранкових зустрічей не облікується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять (лист Міністерства освіти і науки України №1/9-190 від 2.04.2018 року).

Для досягнення очікуваних результатів навчання використовуватимуться інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

В початковій школі освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій). Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – Google Classroom, Смартшкола . Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку ZOOM.

7. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів молодшого шкільного віку визначені Державним стандартом початкової освіти. Установлення ступеня досягнення учнями 1–2-х класів, обов'язкових результатів навчання 3-4 класів здійснюється відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загально середньої освіти».

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–4-х класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. Воно має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних

потреб учнів;

- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих – результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень. Навчальні досягнення учнів 2-4-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату за допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»).

Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

Здобувачі освіти по завершенню навчального року отримують Свідоцтво досягнень 1-2 класу, Свідоцтво досягнень 3-4 класу (Додатки 2,3 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813. Свідоцтва досягнень учнів заповнюється вчителем двічі на рік. У жовтні заповнюється лише його перша частина, у травні – перша і друга частини. У **свідоцтві досягнень учня** надається розгорнута характеристика результатів навчання учня/учениці, здобутих протягом навчального року. Свідоцтво досягнень містять такі частини: «Характеристика навчальної діяльності», «Характеристика результатів навчання з окремих освітніх галузей», «Рекомендації вчителя», «Побажання батьків. Оригінал документа зберігати батькам учня/учениці чи особам, що їх замінюють. Копію документа з відміткою «Згідно з оригіналом», що закріплено печаткою, зберігати в особовій справі учня. Не переписувати інформацію із свідоцтва досягнень учня до особової справи. В особовій справі лише зазначати рішення про переведення до наступного класу.

Наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та якості освіти проводиться **державна підсумкова атестація** здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складатиметься з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності; (Кадрове забезпечення освітньої діяльності - 6 педагогічні працівники, які пройшли відповідну підготовку та отримали відповідні сертифікати. Зокрема: 4 класні керівники, вчителі початкових класів : 1 клас – Крисюк Оксана Олександрівна. 2 клас – Новосад Світлана Павлівна, 3 клас – Плєсканка Катерина Анатоліївна, 4 клас — Поліщук Наталія Миколаївна, , 1 вчитель англійської мови – Петренюк Мар’яна Степанівна, 1 вчитель фізичної культури - Левчук Юрій Юрійович , інформатики - Личак Сергій Петрович;)
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Навчальні екскурсії у 1-4 класах проводити протягом року відповідно до рішення педагогічної ради від 31.08.2023 р. (протокол №1)

Структура навчального року:

Відповідно до Постанови КМУ «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023/2024 навчальному році розпочнеться 1 вересня у День знань і триватиме до 28 червня 2024 року», навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр – 01 вересня - 30 грудня 2023 року,

II семестр – 14 січня – 31 травня 2024 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – 23 жовтня 2023 року – 29 жовтня 2023 року

зимові – 30 грудня 2023 року – 14 січня 2024 року

весняні – 25 березня 2024 року – 31 березня 2024 року

Тривалість уроків у 1 класі - 35 хвилин. 2-4 класи – 40 хв.

Директор

Тетяна ДОХНЮК

Додаток 1

**Навчальний план
Охлопівської гімназії Горохівської МР
Луцького району Волинської області
на 2023/24 навчальний рік
I ступінь**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень та учнів				
		1	2	3	4	Разом
Мовно-літературна галузь	Українська мова	5	5	5	5	20
	Іноземна мова(англійська)	2	3	3	3	11
Математична галузь	Математика	3	3	4	4	14
Природнича Соціальна і здоров'я збережувальна Громадянська та історична Технологічна Мовно-літературна галузь Математична	Я досліджую світ	7	8	7	7	28
Інформативна	Інформатика			1	1	3
Мистецька галузь	Мистецтво	2	2	2	2	8
Фізкультурна галузь	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		19+3	21+3	22+3	22+3	84+ 12
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23	88
Всього		19+3	21+3	22+3	22+3	96

Директор

Тетяна Дохнюк

